View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk

brought to you by CORE

provided by Universiti Utara Malaysia: UUM eTheses

SATU TINJAUAN TENTANG PERSEPSI GURU-GURU TERHADAP PROGRAM LATIHAN DALAMAN YANG DIJALANKAN DI SEKOLAH-SEKOLAH

Projek Diserahkan Kepada
Sekolah Siswazah, Universiti Utara Malaysia
Untuk Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan
Bagi Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)

KHAIRUL AZMAN B. MOHD SUHAIMY

SEKOLAH SISWAZAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
NOVEMBER 1997

@Khairul Azman b. Suhaimy, 1997
Hak Cipta Terpelihara

KEBENARANMENGGUNAKAN
BAHAN DARI KERTAS PROJEK

Kettas projek ini adalah sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan pengajian lepas ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM menggunakan kertas projek ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya, bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya atau semasa ketiadaan beliau, kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk perolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Di samping itu pengiktirafan kepada saya dan UUM seharusnya diberikan dalam sebarang kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam kertas projek ini.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain-lain kegunaan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia
06010 UUM Sintok
Kedah Darul Aman

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk melihat persepsi guru-guru terhadap kepentingan, pelaksanaan dan penyeliaan latihan dalaman termasuk hubungan di antara pembolehubah kepentingan dengan pelaksanaan dan pembolehubah pelaksanaan dengan penyeliaan yang melibatkan guru-guru dalam daerah Kubang Pasu, Kedah. Objektif kajian untuk melihat 1) perbezaan persepsi guru lelaki dan perempuan terhadap kepentingan latihan dalaman, 2). perbezaan persepsi guru bukan siswazah dan siswazah terhadap kepentingan latihan dalaman, 3) perbezaan persepsi guru di sekolah gred A dan B terhadap kepentingan latihan dalaman, 4) hubungan yang signifikan di antara pembolehubah kepentingan dengan pelaksanaan dan 5) hubungan yang signifikan di antara pembolehubah pelaksanaan dengan penyeliaan dalam program latihan dalaman.

Kajian ini telah melibatkan 80 orang responden yang terdiri daripada guru-guru dari enam buah sekolah menengah harian dalam daerah Kubang Pasu, Kedah. Satu set soal selidik yang mengandungi item-item berskala lima mata ("Likert Scale") digunakan untuk melihat persepsi guru dan hubungan angkubah. Soal selidik diubahsuai daripada soal selidik Matnoh (1995), Mohd Radzi (1995) dan digabungkan dengan soal selidik pengkaji bagi memenuhi keperluan bagi kajian ini. Data-data yang diperolehi dianalisis dengan menggunakan Statistik Deskriptif dan Korelasi Pearson.

Hasil kajian menunjukkan 1) tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam persepsi guru lelaki dengan perempuan ($p > .05$ $p = .366$), skim perkhidmatan PPPBS dengan PPPS ($p > .05$ $p = .322$) dan guru di sekolah gred A atau B ($p > .05$ $p = .240$) terhadap kepentingan program latihan dalaman di sekolah. 2) Wujud hubungan yang kuat dan signifikan ($r = .739$ $p = 0.00$) di antara pembolehubah kepentingan dengan pelaksanaan manakala terdapat hubungan yang lemah dan tidak signifikan ($r = .270$ $p = 0.16$) di antara pembolehubah pelaksanaan dengan penyeliaan dalam program latihan dalaman di sekolah. Berdasarkan hasil kajian, dicadangkan proses pelaksanaan dan penyeliaan program latihan dalaman diberi perhatian khusus dan dipertingkatkan untuk membolehkan staf dan organisasi mendapatkan manfaat daripada program itu.

ABSTRACT

The study intended to examine the perception of teachers toward importance, implementation and supervision of in house training program and the relationship between variables (importance with implementation and implementation with supervision) of in house training program. The objectives of this study are to observe 1) the difference in perception of the importance in house training among teachers' gender, 2) the difference in perception of the importance in house training among teachers' service scheme, 3) the difference in perception of the importance in house training among grade A and B school teachers', 4) a significant relationship among the importance and implementation variables and 5) a significant relationship among the implementation and supervision variables of in house training program.

80 respondents were selected from six secondary schools in Kubang Pasu, Kedah. A set of questionnaire with five Likert Scale was distributed. The collections of the data is to study the perception of teachers and the relationship among the variables. The questionnaire was adapted from research done by Matnoh (1995), Mohd Radzi (1995) and a few questions were created by the researcher. All the data gathered was analyzed at $p = .05$ using Descriptive Statistics and Pearson Correlations.

The results indicate that there are 1) no significant different in perception toward in house training program between teachers' gender ($p > .05$ $p = .366$), service scheme ($p > .05$ $p = .322$) and school grade ($p > .05$ $p = .240$), 2) a strong relationship and significant ($r = .739$ $p = .OO$) between importance and implementation variables. There is a weak relationship and not significant ($r = .270$ $p = 0.16$) between implementation and supervision variables of in house training program. Based on the findings, the researcher would like to suggest that the process of implementation and supervision of in house training program will be emphasized and upgraded so that they will benefit the organization and the staffs.

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirrahim. Bersyukur ke hadrat Allah S.W.T. kerana dengan izin-Nya maka dapat saya menyempurnakan penulisan ilmiah ini. Penulisan ini merupakan satu projek untuk memenuhi sebahagian daripada keperluan bagi mendapatkan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan) program kembar di antara Institut Aminuddin Baki (IAB) dengan Universiti Utara Malaysia (UUM) sesi 1996/97.

Penghargaan yang utama ditujukan kepada pihak Kementerian Pendidikan Malaysia khususnya Institut Aminuddin Baki (IAB) dan Universiti Utara Malaysia (UUM) di atas peluang yang diberikan. Ucapan terima kasih juga diucapkan kepada Dr. Ibrahim Ahmad Bajunid, Pengarah, Institut Aminuddin Baki (IAB) yang telah membuka ruang dan memberi peluang untuk melanjutkan pelajaran di peringkat sarjana, Professor Madya Dr. Ibrahim Abdul Hamid, Dekan, Sekolah Siswazah kerana kesudian melakukan penyemakan terakhir, penyelia projek Pn. Husna bt. Johari, pensyarah Sekolah Pengurusan yang sudi memberi bimbingan dan nasihat dari awal hingga akhir dalam menyiapkan kertas projek ini dengan jayanya. Tidak dilupakan kepada guru-guru dan pihak pengurusan sekolah di enam (6) buah sekolah dalam daerah Kubang Pasu, Kedah yang sudi menjadi responden dan memberi kerjnsama dalam menyiapkan kajian ini.

Selain daripada itu, penghargaan juga ditujukan kepada kedua orang tua dan mertua, isteri, anak-anak 3l - Ihsan, Izzah dan Izzaty serta semua adik beradik, kaum keluarga yang telah sama-sama memberi sokongan, galakan dan kerjasama bagi menyiapkan kajian ini di peringkat sarjana. Begitu juga penghargaan diberikan kepada semua pensyarah yang terlibat dalam mencurahkan ilmu, kakitangan pengurusan Sekolah Siswazah, Perpustakaan dan Pusat Komputer serta rakan-rakan dari Kohort 4 dan 5 yang sudi memberi nasihat, bimbingan malah kritikan dalam menyempumakan kertas projek ini.

Akhir sekali pihak saya juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada sesiapa yang tidak sempat dinyatakan di atas sokongan dan kejasama yang telah diberikan seperti rakan-rakan di SMKRPB, SMKTP dan lain-lain di mana jua anda berada, hanya ucapan terima kasih sebagai pengganti diri. Tanpa sokongan dan kerjasama daripada semua pihak sama ada secara langsung atau tidak langsung sudah pastilah projek kajian ini tidak dapat disiapkan seperti yang dikehendaki. Wassallam.

Sekian, terima kasih.

KHAIRUL AZMAN B. SUHAIMY
No. Matrik : 80380

KANDUNGAN

		HALAMAN
KEBENARAN MENGGUNAKAN BAHAN DARI KERTAS PROJEK		i
ABSTRAK		ii
ABSTRACT		iii
PENGHARGAAN		iv
KANDUNGAN		v
SENARAI JADUAL		viii
SENARAI RAJAH		x
DAFTAR ISTILAH		xi
DAFTAR LAMPIRAN		xii
BAB 1: PENDAHULUAN		
1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	2
1.3	Penyataan Masalah	6
1.4	Objektif Kajian	13
1.5	Soalan Kajian	15
1.6	Hipotesis Kajian	16
1.7	Kerangka Model Kajian	18
1.8	Kaedah Kajian	19
1.9	Skop Kajian	20
1.10	Batasan Kajian	22
1.11	Kepentingan Kajian	23
1.12	Rumusan	25

BAB 2 : ULASAN KARYA

2.1	Pengenalan	26
2.2	Latihan Dalaman Berasaskan Sekolah	29
2.3	Model Operasi Latihan Dalaman Berasaskan Sekolah	29
2.4	Pengurusan Latihan Dalaman	32
2.5	Kepentingan Latihan Dalaman	34
2.6	Pelaksanaan Latihan Dalaman - Objektif	40
2.7	Pelaksanaan Latihan Dalaman - Fasilitator	42
2.8	Pelaksanaan Latihan Dalaman - Kaedah	44
2.9	Penyeliaan Latihan Dalaman	48
2.10	Rumusan	54

BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	56
3.2	Definisi Istilah	56
3.3	Kerangka Model Kajian	58
3.4	Latar Tempat Kajian	59
3.5	Responden Kajian	59
3.6	Sumber Data Kajian	59
3.7	Tatacara Pengumpulan Data	60
3.8	Alat .Kajian	60
3.9	Kajian Rintis	64
3.10	Penganalisaan Data	66
3.11	Rumusan	67

BAB 4 : ANALISIS KAJIAN

4.1 Pengenalan 68

4.2 Profail Responden 69

4.3 Analisis Diskriptif Untuk Taburan Kekerapan, Min dan Peratusan Item Pembolehubah 79

4.4 Analisis Inferensi Soal Selidik Kajian Bagi Item Dalam Pembolehubah Kepentingan, Pelaksanaan dan Penyeliaan Latihan Dalaman 84

4.5 Pengujian Hipotesis 100

4.6 Rumusan 106

BAB 5 : PENUTUP

5.1 Pengenalan 108

5.2 Rumusan Kajian 108

5.3 Dapatan Kajian 110

5.4 Saranan Kajian 113

5.5 Cadangan Kajian Seterusnya 117

5.6 Kesimpulan 118

BIBLIOGRAFI 120

SENARAI JADUAL

		HALAMAN
2.1	Keberkesanan Teknik Latihan Berdasarkan Objektif Yang Ditetapkan	45
3.1	Dapatan Kajian Rintis Terhadap Item Soalan dan Nilai Alpha	65
4.1	Profail Responden Mengikut Jantina dan Skim Perkhidmatan	70
4.2	Profail Responden Mengikut Gred dan Lokasi Sekolah	71
4.3	Profail Responden Mengikut Umur	72
4.4	Profail Responden Mengikut Kelulusan Akademik	73
4.5	Profail Responden Mengikut Tempoh Bertugas Sebagai Guru	74
4.6	Profail Responden Mengikut Jawatan Sekarang	75
4.7	Profail Maklum Balas Responden Terhadap Pelaksanaan Latihan Dalaman	76
4.8	Profail Responden Terhadap Kaedah Latihan Oalaman Yang Berkesan	78
4.9	Keputusan Taburan Kekerapan dan Min Berdasarkan Angkubah Kajian - Kepentingan Latihan Dalaman	79
4.10	Keputusan Taburan Kekerapan dan Min Berdasarkan Angkubah Kajian - Pelaksanaan Latihan Dalaman	81
4.11	Keputusan Taburan Kekerapan dan Min Berdasarkan Angkubah Kajian - Penyeliaan Latihan Dalaman	82
4.12	Jumlah Responden dan Peratus Soal Selidik Bagi Item Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Jantina	86(90)
4.13	Paras Min dan Signifikan Bagi Pernyataan Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Jantina	87(91)

4.14 Jumlah Responden dan Peratus Soal Selidik Bagi item Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Skim Perkhidmatan 94

4.15 Paras Min dan Signifikan Bagi Pernyataan Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Skim Perkhidmatan 95

4.16 Jumlah Responden dan Peratus Soal Selidik Bagi Item Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Gred Sekolah 98

4.17 Paras Min dan Signifikan Bagi Pernyataan Kepentingan Latihan Dalaman Berdasarkan Gred Sekolah 99

4.18 Keseluruhan Paras Min dan Signifikan Responden Berdasarkan Jantina, Skim Perkhidmatan dan Gred Sekolah Terhadap Pembolehubah Kepentingan, Pelaksanaan dan Penyeliaan Latihan Dalaman 104

4.19 Perhubungan Di Antara Pembolehubah Dalam Analisis Korelasi Pearson 105

SENARAI RAJAH

		HALAMAN
1.1	Kerangka Model Kajian	18
2.1	Model Operasi Latihan Dalaman	31
2.2	Pengurusan Latihan Dalaman Berasaskan Sekolah	33
3.1	Kerangka Model Kajian	58

DAFTAR ISTILAH

BPPP	-	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD)
KPM	-	Kementerian Pendidikan Malaysia
JPN	-	Jabatan Pendidikan Negeri
JNS	-	Jemaah Nazir Sekolah
KBSM	-	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KS	-	Kakitangan Sumber
KUDAP	-	Kursus Dalam Perkhidmatan
LD	-	Latihan Dalaman
PKG	-	Pusat Kegiatan Guru
PPK	-	Pusat Perkembangan Kurikulum
PPPBS	-	Pegawai Perkhidmatan Pendidikan Bukan Siswazah
PPPS	-	Pegawai Perkhidmatan Pendidikan Siswazah
PPD	-	Pejabat Pendidikan Daerah
PSPD	-	Pusat Sumber Pendidikan Daerah
PSPN	-	Pusat Sumber Pendidikan Negeri

DAFTAR LAMPIRAN

		Halaman
Lampiran 1 -	Soal Selidik Kajian	126
Lampiran 2 -	Kebenaran Menjalankan Kajian Daripada BPPP, KPM	133
Lampiran 3 -	Kebenaran Menjalankan Kajian Daripada JPN Kedah	134
Lampiran 4 -	Kebenaran Mengedarkan Soal Selidik Kajian ke Sekolah-Sekolah	135
Lampiran 5 -	Ucapan Penghargaan dan Terima Kasih	136

DEDIKASI

Bismillahirrahmannirrahim

Buat generasi tua yang telah pergi dan meninggalkan jasa yang baik untuk diteladani oleh mereka yang berikutnya, khas buat **Allahyarham/Allahyarhamah** nenda Haji **Jabit** Chik, nenda Rahimah, nenda Haji Zakaria, nenda Jamaliah, nenda **Zaitun,** nenda Zubaidah, nenda Haji Wahi Anuar, nenda Haji **Hashim,** nenda Mohd **Jamin,** nenda Mohd Nor dan lain-lain, segala ilmu akan menjadi panduan untuk generasi berikutnya, al-fatihah.

Buat kedua orang tua yang telah membesar dan mendidik diriku sehingga berjaya, tidak dilupakan kepada Ayahchik dan Pak Chak Hassan **sekeluarga** dan kedua mettua seisi keluarga serta semua saudara dan kaum keluarga yang tidak dapat disebut di **sini,** segalanya diucapkan terima kasih di **atas** hubungan kekeluargaan yang sudah terjalin dan berkekalan.

Untuk isteriku yang gigih dan **penat** lelah mengasuh dan mendidik **anak-anak** yang semakin nakal dan cerdik dengan berbagai **karenah** dari **sehari** ke sehari dalam mengenal **erti** kehidupan **ini.**

Akhir sekali ***untuk*** **anak-anakku,** Muhammad Ihsan Suhaimy, **Nurul Izzah** Suhaily dan akhimya Nurul **Izzaty** jejakilah rintisan yang telah abahmu terokai **ini.Insyaallah** kejayaan **ini** akan menjadi titik tolak dalam kejayaan keluarga, kerjaya dan meneruskan pengajian ke peringkat yang lebih tinggi.Amin.

november **1997** msc uum sintok

Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification Of Project Paper)

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

KHAIRUL AZMAN BIN MOHAMAD SUHAIMY

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

PERSEPSI GURU-GURU TERHADAP PROGRAM LATIHAN DALAMAN DI SEKOLAH.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan, dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper is acceptable in form and content, and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor): Puan Husna bt. Johari

Tandatangan
(Signature) :

Tarikh
(Date) : 25-10-1997

BAB SATU

PENDAHULUAN

1.1 PENGENALAN

Latihan menurut Kamus Dewan (1996), pelajaran atau didikan untuk memahirkan (membiasakan), ajaran yang diterima oleh seseorang itu. Stone (1982) menerangkan latihan ialah satu program pembelajaran yang terancang dan disusun rapi untuk mengubah tingkah laku, pengetahuan dan kemahiran individu supaya mereka dapat melaksanakan sesuatu tugas kepada tahap atau standard yang dapat diterima oleh organisasi tersebut.

Latihan dalam perkhidmatan dianggap sebagai alat yang paling berkesan dalam memberi latihan dan latihan semula yang meliputi pengetahuan dan kemahiran baru kepada guru-guru dalam meneruskan kerjaya bagi mengharungi cabaran dunia pendidikan. Ini bersesuaian bahawa latihan merupakan salah satu cara yang berkesan untuk mengubah tingkah laku dan menjadi alat kepada perubahan tingkah laku itu melalui proses pembelajaran (Thomas, 1987).

The contents of the thesis is for internal user only

BIBLIOGRAFI

Abdul Rahim bin Selamat (1988); Satu proses dan cara peningkatan professionalisme guru : konsep dan pelaksanaannya. **Kertas Kerja Persidangan Pengetua-Pengetua Mengenai KBSM,** Alor Setar, Kedah, 3 - 5 Disember 1988.

_______________ **(1990); "Pengurusan Latihan",** Institut Aminuddin Baki (IAB); Genting Highland, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Abdul Manaf bin Md. Isha (1997); Penolong Kanan di Sekolah Menengah Kebangsaan Jitra, **Temubual pada 15 Oktober 1997.**

Ahmad Mahzan bin Ayob (1992); **"Kaedah Penyelidikan Sosio Ekonomi",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Bell, L. (1991); **"Managing the Professional Development of Teacher",** Philadelphia, Open University Press.

Blake, David dan Hill, Dave (1995); **"The Newly Qualified Teacher In School",** Research Papers in Education No. 10 (3) Routledge 0267 - 1522, UK.

Black, J. Stewart dan Steers, Richard. M. (1994); **"Organizational Behavior",** USA, Harper Collins College Publications.

Bradley, H. (1991); **"Staff Development",** London, The Falmer Press.

Broadwell, Martin. M. (1995); **"The Supervisor and On the Job Training",** USA, Addison - Wesley Publishing Company.

Chua Hock Beng. (1997); Penolong Pengarah, Unit Sains dan Matematik, Jabatan Pendidikan Negeri Kedah, **Temubual 1 September 1997.**

Cook, W. Curtis (1997); **"Management and Organizational Behavior",** USA, McGraw Hill Company.

Eden, D. (1984); "Self-Fullfilling Prophecy as a Management Tool : Harvessing Pygmalion", **Academy of Management Review, No.** 9 hlm. 64 - 73.

Fullan, M.G. dan Steigelbauer, **S.** (1991); **"The New Meaning of Education Change",New** York, Teacher College Press.

Frantzreb, R.B. (1994); **"Training and Development",** USA, Prentice Hall.

Gay, Lorraine R (1992); "Research Methods for Business and **Management", New** York. Macmillan Publishing.

Goldstein, I.L. (1986); **"Training in Organizations : Needs Assesment, Development and Evaluation",** USA, Brooks Press.

Hassan bin Ahmad (1990); **"Kecekapan : Dari Mana Datangnya"? Dewan Masyarakat, Mac 1990.** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Hamblin, A.C. (1974); **"Evaluation and Control of Training",** Maidenheada, UK, McGraw Hill Press.

Hasnah bt Haji Abdullah (1997); Penolong Kanan di Sekolah Menengah Kebangsaan Tunku Anum, **Temubual pada 15 Oktober 1997.**

Hamzah bin Hussin **(1995); "Latihan Dalam Perkhidmatan : Satu Kajian Mengenai Persepsi, Keberkesanan dan Keperluan di Kalangan Guru Sekolah Menengah".** Tesis Sarjana Sains (Pengurusan), Universiti Utara Malaysia (UUM).

Henderson, E.S. (1978); **"The Evaluation of Inservice Teacher Training",** London, Croam Helm Ltd.

Hussein bin Ahmad (1991); "Perkembangan Staf di Sekolah : Bentuk dan Cara Pelaksanaan", **Jurnal Pengurusan Pendidikan,** hlm. 2 - 9, Kuala Lumpur, IAB, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Hewton, E. (1988); **"School Focused Staff Development Guideline** for **Policy Makers",** London, The Falmer Press.

Hyman, Jeff (1992); **"Training at Work : A Critical Analysis of Policy and Practice",** New York, Routledge Publishing.

Ibrahim bin Mamat (1996); **"Rekabentuk dan Pengurusan Latihan",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

____________________ (1985); "Behavioral Objectives for Training in Rural Development" dalam **"Land Development Digest",** Jun 1985 hlm. 48 - 55.

Ishak bin Ibrahim (1997); Guru Penolong di Sekolah Menengah Kebangsaan Tanjung Pauh, **Temubual pada 16 Oktober 1997.**

Jaafar bin Muhammad (1996); **"Kelakuan Organisasi"** Kuala Lumpur, Leeds Publications.

Jemaah Nazir Sekolah-sekolah Persekutuan **(1993); "Senarai Sernak Peniiaian Pengurusan Perkembangan Staf Bagi Sekolah Menengah dan Rendah".** Kuala Lumpur, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Jemaah Nazir Sekolah-sekolah Persekutuan **(1993); "Laporan Status Program Perkembangan Staf di Sekoiah-sekoiah Peringkat Negeri Pahang",** Kuala Lumpur, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Jennifer, George. M. (1996); **"Understanding and Managing Organizational Behavior" ,** USA, Addison Wesley Company.

Joyce B. Shower S.B. (1980); Improving Inset-vice Training : the message of research. **Educational Leadership Journal,** Journal of the Association for Supervision and Curriculum Development, February 1990.

Kamus Dewan (1993); Kuala Lumpur, **Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).**

_________________ (1996); Kuala Lumpur, **Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).**

Kementerian Pendidikan Malaysia **(1990); "Pukai Latihan Kurikulurn Bersepadu Sekoiah Menengah (KBSM)",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Kementerian Pendidikan Malaysia (1990); **"Pukai Latihan Kurikulum Bersepadu Sekoiah Menengah (KBSM) - Bahan Sumber Tambahan",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Kementerian Pendidikan Malaysia (1990); **"Pukai Latihan Kurikuium Bersepadu Sekoiah Menengah (KBSM) - Faisafah Pendidikan Negara",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Kerlinger, F.N. **(1993); "Foundations of Behavioral Research", New** York, Holt, Rinehart and Winston Press.

Latham, P. Gary dan Wexley, N. Kenneth **(1991); "Developing and Training Human Resources in Organizational",** New York, Harper Collins Publishers.

Lawrence. **G.** (1974); **"Patterns of Effectiveness inservice Education",** Tallahasse, Florida, Department of Education, University of Texas.

Liberman dan Miller (1984); **"School Improvement : Themes and Variations",** USA, Teachers College Press.

Likert. R. (1932); A Technique for the Measurement of Attitudes. **Archives of Psychology Journal, Number 140.**

Leigh, David (1996); **"Designing and Delivering Training for Groups",** London, Kogan Page Ltd.

Luggiers, R. (1994); **"Supervisor : A Skill Building Approach",** Illinois, Richard. D. Irwin Inc.

Main, A. (1985); **"Educational Staff Development",** London, Croom Helm.

Matnoh bin Minan (1995); **"Program Perkembangan Staf Dalam Mempertingkatkan Ilmu Pengetahuan Guru".** Tesis Sarjana Sains (Pengurusan), Universiti Utara Malaysia (UUM).

Mohd Majid bin Konting (1990); **"Kaedah Penyelidikan Pendidikan",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Mohd Radzi bin Jabar (1995); **"Pengurusan Latihan Dalaman di Kalangan Pengetua-pengetua Sekolah Menengah Negeri Perak Darul Ridruan",** Tesis Sarjana Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM).

Merant, R.W. **(1982); "Inservice Education within the School",** London, George Allen and Unwin Publishing.

Newstrom, John W. (1980); "Evaluating the Effectiveness of Training Methods",dlm. **"The Personel Administrator",** hlm. 55-80.

Oldroyd. D. and Hall. V. (1991); **"Managing Staff Development : A Handbook for Secondary School"** London, Paul Chapman Publishing Ltd.

Oliver, John. E. (1985); "Performance Appraisal : That Fits", **Personal Journal,** Vol. 64, No. 6, hlm. 66 - 71.

Pont, Tony **(1996); "Developing Effective Training Skills",** UK, McGraw Hill international Ltd.

Rahimah bt. Ahmad (1990); "Peningkatan Produktiviti Guru : Saranan dan Tindakan", Kertas Kerja dalam **Konvensyen Pendidikan Kebangsaan Ke** 3 di Maktab Perguruan Kuala Terengganu, Terengganu pada 29 Ogos 1990.

Randall, J.S. (1978); "You and Effective Training : Part 1", **Training and Development Journal, No. 32,** hlm. 10 -14.

Razali bin Mat Zain (1990); **"Kepimpinan Dalam Pengurusan",** Kuala Lumpur, Utusan Publications Sdn. Bhd.

Rindone, Nancy. Kay. (1993); **"Teacher Perceptions of Factors Influencing Instructional Practices and the Conditions Perceived Neccesary to Fasilitate Change in Instructional Practices",** USA Thesis EDD, University of Kansas.

Robbins, Stephen. P. (1996); **"Organizational Behavior", New** York, Prentice Hall international.

Rohana bt. Zulkifli (1994); "Facilitating change in the Ministry of Education Malaysian Through Staff Development", **Institution for Development Policy and Management,** University of Manchester, UK.

Rowntree, D. (1981); **"A Dictionary of Education",** London, Harper and Row Publisher.

Schiffman H.R. (1990); **"Sensation and Perception : An Integrated Approach", New** York, John Wiley Press.

Sekaran, Uma (1992); **"Research Methods for Business : A Skill Building Approach",** Southern Illinois University at Carbondale.

Sheal, Peter **(1992); "The Staff Development Handbook",** London, Kogan Page Ltd.

Stone, Thomas. H. **(1982); "Understanding Personel Management",** USA, CBS College Publishing.

Sulaiman Ngah Razali (1991); **"Penggunaan Statistik dalam Penyelidikan Pendidikan",** Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

Taylor, Felicity **(1993); "Careers In Teaching",** London, Kogan Page Ltd.

Thayer, P.W. and Mc Gehee, W. (1977); "On the Effectiveness of Not Holding Formal Training Course", **Personal Psychology Journal, No.** 30, hlm. 455 - 456.

Thomas, George. (1987); **"Training Behavior To Change" dlm Buletin Intan,** Kuala Lumpur, Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN).

Tseng, T. Anthony (1987); "Training : A Tool for Human Resource Development", artikel dalam teks **"Human Resource Management" : Concepts and Perspectives"** oleh V. Anantaraman, Singapore, Singapore National University Press.

Wan Mohd Zahid b. Wan Mohd Nordin (1993); **"Wawasan Pendidikan Agenda Pengisian",** Kuala Lumpur, Nurin Enterprise.

Warshauer, Susan (1988); **"Inside Training and Development : Creating Effective Program",** California, University Associates Inc.

Zaccarelli, H.E. (1988); **"Improving Employee Performance (Effective Training Strategies and Techniques)"** London, Kogan Page Ltd.